

Міністерство освіти і науки України
Національний Університет «Чернігівська Політехніка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

д.т.н., проф. О.О. Новомлинець

“ ” _____ .

ПРОГРАМА

вступних випробувань (творчого конкурсу)
за спеціальністю В2 "Дизайн"
галузі знань В "Культура, мистецтво та гуманітарні науки"
за освітньо-професійною програмою "Дизайн"
на базі освітнього рівня "бакалавр", "магістр",
освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст"

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні кафедри архітектури та
дизайну

протокол № 3 від 25.02.2025 р.

Чернігів 2025

ЗМІСТ

1	Загальна характеристика фахового вступного випробування (творчого конкурсу).....	3
2	Мета та завдання творчого конкурсу.....	3
3	Вимоги до знань та вмінь абітурієнтів.....	4
4	Порядок проведення вступного фахового випробування (творчого конкурсу).....	5
6	Критерії оцінювання та розподіл балів за 200-бальною шкалою.....	12
	Рекомендована література.....	14

1 Загальна характеристика фахового вступного випробування (творчого конкурсу)

Програму вступного фахового випробування (далі – творчого конкурсу) для вступу на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В2 "Дизайн" галузі знань В "Культура, мистецтво та гуманітарні науки", за освітньо-професійною програмою "Дизайн" розроблено з урахуванням вимог навчального плану та особливостей освітньо-професійної програми "Дизайн". Вступне фахове випробування за вказаною спеціальністю відбувається у формі **творчого конкурсу**.

Творчий конкурс – це форма вступного випробування для вступу на основі здобутої раніше професійної підготовки, метою якого є перевірка та оцінювання здібностей особи до творчої діяльності за спеціальностями, які визначені Переліком спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням рівня творчих та/або фізичних здібностей вступників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року №1085, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за №1351/27796 (<https://bit.ly/3z5EXCR>)

Зміст даної програми визначає вимоги до завдань творчого конкурсу та критерії їх оцінювання.

2 Мета та завдання творчого конкурсу

Метою творчого конкурсу є розкриття та перевірка творчих вмінь та навиків, необхідних абітурієнтам для опанування ними освітньо-професійної програми "Дизайн" другого (магістерського) рівня вищої освіти у процесі виконання самостійного конкретно поставленого завдання.

Завданнями творчого конкурсу є:

- визначення рівня творчих здібностей вступників, їх художньої уяви, здатності до креативного мислення та втілення ідеї в художньому творі;

- визначення творчого потенціалу – уміння аналітично виділяти та відтворювати засобами образотворчого мистецтва (графіки, живопису, колажу тощо) основні характеристики об'єкта зображення;
- визначення рівня володіння прийомами та засобами стилізації об'єкта зображення, художніми матеріалами, проєктно-графічною культурою;
- визначення здатності до об'ємно-просторового мислення та здатності відтворювати на площині просторові композиції;
- виявлення розуміння принципів та засобів гармонійності та образно-пластичної виразності композиції, колористики для відтворення об'єму об'єктів зображення у просторі.

3 Вимоги до знань та вмінь абітурієнтів

Оволодіння системою знань, що відповідають вимогам навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю В2 "Дизайн", освітньої програми "Дизайн", передбачає вільне володіння державною мовою, наявність у вступників освіти першого (бакалаврського) рівня або освітнього рівня "спеціаліст" за спеціальністю "Дизайн" або іншою суміжною спеціальністю, здібностей до оволодіння знаннями та навичками у сфері дизайну.

У процесі проведення творчого конкурсу абітурієнти повинні продемонструвати **знання**:

- типів композиційно-просторових рішень;
- способів пластичної інтерпретації та стилізації зображень;
- принципів поєднання кольорів;
- методів створення професійних проєктних рішень та їх представлення;
- професійної термінології з обраного фаху;

та вміння:

- створювати орнаментальні та фігуративні тематичні композиції;
- використовувати різні типи просторово-пластичного вирішення задля створення завершеної композиції;

- використовувати світові та національні надбання мистецтва та дизайну у професійній практиці;
- володіти різноманітними графічними та малярськими техніками;
- застосувати професійні знання для вирішення творчих завдань на поставлену тему.

4 Порядок проведення вступного фахового випробування

Фахове вступне випробування проводиться у формі творчого конкурсу безпосередньо у визначеній аудиторії Університету в присутності науково-педагогічних працівників, що входять до фахової атестаційної комісії для вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю В2 "Дизайн", освітньої програми "Дизайн", діяльність комісії регулюється Положенням про приймальну комісію Національного університету "Чернігівська політехніка" <https://bit.ly/3oBw1A0>

Творчий конкурс передбачає виконання творчого завдання – клаузури на задану тему. Клаузура – це навчальна вправа, за допомогою якої перевіряють практичні знання та вміння абітурієнтів візуалізувати ідею, художній просторовий образ, композицію, асоціативні, фантастичні, природні аналогії на задану тему. Тематика клаузури завчасно не розголошуються. Теми клаузури оголошуються в день проведення творчого конкурсу.

Творчий конкурс проводиться за один день, час виконання – 4 астрономічні години, на організаційну роботу додається від 15 до 30 хвилин.

Клаузура завжди виконується вручну на аркуші паперу з використанням різних графічних прийомів, якими володіє абітурієнт (як правило, техніку виконання абітурієнт обирає самостійно).

Для виконання творчого завдання абітурієнт повинен мати при собі:

- папір формату А3 (білий або тонований) як основу для композиції,
- білий або кольоровий картон, клейку плівку,

- фарби (акварель, гуаш, акрил, темпера), пензлі, графітні олівці, пастель, маркери, кольорову крейду, туш, кольорові олівці, матеріали для колажу, клей, ножиці, гумку, малярну клейку стрічку, лінійку, косинець, циркуль, лекала, транспорир тощо¹.

Техніка виконання – стилізація заданого об'єкту (або групи об'єктів), наприклад: натюрморту, гіпсових фігур тощо. Стилiзація означає узагальнення і підкреслення особливостей форми предметів, спрощення або ускладнення форми, колірних співвідношень, деталей об'єкту за допомогою ряду зображальних прийомів та засобів. Стилiзація не допускає сліпого копіювання натури, натомість реальні об'єкти зображення творчо переосмислюються на основі вражень, асоціацій, емоцій від натури, яка створює основу для фантазії.

Клаузура виконується за допомогою ручної графіки або макетування з використанням різноманітних матеріалів і засобів: графітного олівця, туші, кольорових олівців, маркерів, акварелі, гуаші, акрилу, кольорової плівки, колажу (плоского або об'ємного) тощо. На рис. 1-2 показано приклади стилізації заданого натюрморту та людської фігури (роботи здобувачів вищої освіти спеціальностей "Дизайн", Архітектура та містобудування" та "Комп'ютерні технології в будівництві" НУ "Чернігівська політехніка").

¹ Варто мати з собою тільки ті матеріали, які абітурієнт збирається використовувати, тобто продемонструвати техніку, якою володіє найкраще.

Рис. 1 – Приклади стилізації натюрморту

Рис. 2 – Приклади стилізації людської фігури

На рис. 3 наведено приклад поетапного виконання типового завдання творчого конкурсу – стилізація натюрморту у техніці колажу, на рис. 4 – готова робота. Майстер-клас з техніки колажу проводиться на консультації перед творчим конкурсом,

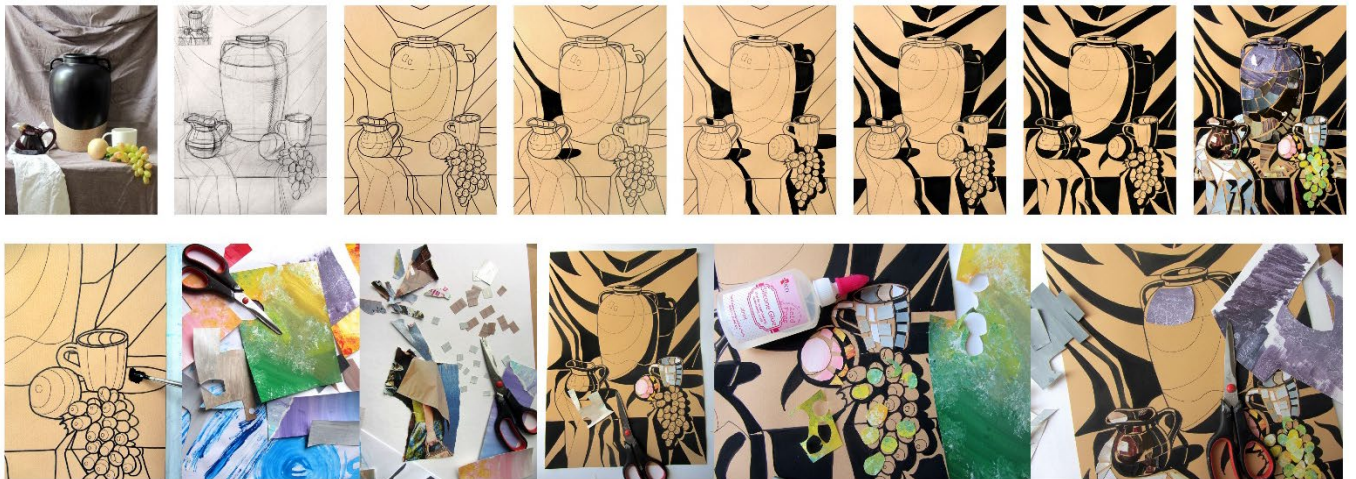

Рис. 3. Етапи виконання натюрморту у техніці колажу

Рис. 3. Приклад виконання натюрморту у техніці колажу

5 Критерії оцінювання та розподіл балів за 200-бальною шкалою

Результатом творчого конкурсу мають бути завершені творчі роботи, в яких абітурієнт, як особистість, може в повній мірі розкрити авторський задум, показати свій рівень образотворчої культури, виявити креативність та творчі здібності. При виявленні творчого потенціалу абітурієнта практична робота оцінюється в комплексі, як системний і завершений твір. Виконане завдання аналізується з позицій виразності, логічного завершення та естетичних параметрів, з точки зору відповідності сучасним

вимогам до навчальної методики виконання подібних робіт. Враховуються також параметри, які можуть у майбутньому забезпечити безпосередній творчий результат у подальшому засвоєнні освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В2 "Дизайн" галузі знань В " Культура, мистецтво та гуманітарні науки", за освітньо-професійною програмою "Дизайн".

Вимоги до клаузури та складові у балах:

1. Відповідність виконаної роботи поставленому завданню – **0-50 балів**;
2. Технічне володіння зображувальними засобами – **0-50 балів**;
3. Цілісність, завершеність та збалансованість роботи – **0-50 балів**;
4. Виразність застосованих прийомів стилізації – **0-50 балів**.

Результати творчого конкурсу оцінюються за шкалою до 200 балів.

Характеристика роботи вступника згідно із загальною оцінкою в балах:

оцінка 180...200 балів – робота повністю відповідає завданню та всім загальним вимогам до робіт вступників і виконана на 90-100 % – в роботі присутня цікава загальна композиція рисунка, точна передача пропорцій великих об'ємів та частин, точність конструктивної побудови, виразна передача на площині листа об'ємів у просторі, цікава стилізація, знання основних законів лінійної та тональної перспективи, точність передачі тональних відношень, технічна чистота виконання рисунка;

оцінка 160...179 балів – робота загалом відповідає завданню та всім загальним вимогам до робіт вступників і виконана на 80-90 % – у роботі присутні незначні помилки в загальній композиції рисунка, передачі пропорцій великих об'ємів та частин, точності конструктивної побудови, у побудові лінійної та тональної перспективи та передачі тональних відношень, є зауваження до технічного виконання роботи;

оцінка 120...159 балів – у роботі є незначні відхилення від завдання та загальних вимог, непереконливість komponування, не зовсім точні пропорції, незначні порушення в деталях та передачі світлотіньових співвідношень, абітурієнт

слабо володіє технікою використання художніх засобів та прийомів стилізації, робота виконана на 60-80 %;

оцінка 100...119 балів – робота виконана з відхиленнями від завдання та загальних вимог, з помилками в компонованні, з порушеннями в пропорціях, перспективі, моделюванні, неточностями в деталях і виконана на 50-60 %;

оцінка 0...99 балів – робота виконана зі значними порушеннями завдання, не відповідає загальним вимогам до робіт вступників, з грубими помилками в компонованні, пропорціях, моделюванні, в якій не прорисовані деталі, рисунок не узагальнений, і робота виконана менше ніж на 50 %.

Роботи із загальною оцінкою менше 100 балів до конкурсу не допускаються.

Рекомендована література

1. Антонович Є.А. Малюнок і живопис: метод. рек. / Є.А. Антонович, В.А. Шпільчак. Київ, 1990.
2. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. Київ, 1981.
3. Боднар І.Я. Основи композиції / Методичні вказівки для студентів I курсу – Львів, ЛДПДМ, 1987.
4. Боднар І.Я., Кусько Г.Д. Площинні композиції / Тези лекцій та завдання з “Основи композиції” – Львів, ЛДПДМ, 1991.
5. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб’єктивний досвід і об’єктивне пізнання як шлях до мистецтва. К. : ArtHuss, 2022. 96 с.
6. Іттен Й. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. К. : ArtHuss, 2021. 136 с.
7. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну. Київ : Кондор, 2007. 543 с.
8. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції: навч. посібник Київ : Каравела, 2008. 304 с.
9. Ніколаєва Т. В., Ніколаєва Т. І., Баранова А. І. Комплексне дизайн-проектування: навч. посібник. Київ : КНУТД, 2018. 256 с. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга ; Богдан, 2003. 214 с.

10. Резніченко М.І. Художня графіка: змістові модулі 1, 2: навч.-метод. посіб. для студентів художньо-графічних факультетів / М.І. Резніченко, Я.М. Твердохлібова. Тернопіль: Навч. книга ; Богдан, 2011. 272 с.: іл.
11. Сопко О. І. Шрифтова форма у графічному дизайні. Ужгород : Гражда, 2009. 44 с.
12. Сопко О.І. Мистецтво і шрифт. Ужгород : Гражда, 2006.
13. Стеблій Г. Ф. Основи композиції /Курс лекцій, Львів, ЛНАМ, 2013.
14. Хмельовський О. Графічний дизайн : навч. посібник. Луцьк : Терен, 2008. 160 с.
15. Хмельовський О. М. Основи графіки: Методичні вказівки до практичних робіт. Луцьк : ЛДТУ, 2008.
16. Хмельовський О. Теорія образотворення. Луцьк : Луц. держ. техн. ун-т, 2000. 507 с.
17. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка й основи графічного мистецтва : навч. посібник. Луцьк : Луц. держ. техн. ун-т, 2003. 160 с.
18. Графічний дизайн. Нові основи. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філіпс. ArtHuss, 2020. 264 с.
19. Основи. Графічний дизайн 02: Дизайнерське дослідження. Ніл Леонард, Гевін Емброуз. ArtHuss, 2019. 192 с.
20. Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей. Ніл Леонард, Гевін Емброуз. ArtHuss, 2019. 192 с.
21. Logotype (Mini) Michael Evamy . Laurence King Publishing, 2016. 336с.
22. Typographic Design: Form and Communication. Rob Carter, Philip B. Meggs, Ben Day, Sandra Moxa, Mark Sanders. Wiley, 2014. 352с.
23. Design Basics: Stephen Pentak, David A. Lauer Cengage Learning; 9th edition, 2018.
24. Margaret S. Livingstone and David Hubel. Vision and Art (Updated and Expanded Edition), 2014.